Cena 1,- zł

Wiadomości Szczecińskie

Nr. 19. Szczecin, czwartek dnia 30 sierpnia 1945 r. Rok 1.

Jeden z powodów zła

Raz po raz dochodzi uszu społeczeństwa szczecińskiego wiadomość o wykryciu jakiejś większej, czy mniejsszej afery łapowniczej. Ludzie klną wtenczas, wyzywają, irytują się. Bo i mają racje.

Każdego prawego człowieka złość chwyta, kiedy dowiaduje się, że istnieją drogi, których etyka obywatelska znać jemu nie pozwala, a które wybitnie przyspieszają uzyskanie zezwolenia, na prowadzenie przedsiębiorstwa, otwarcie warsztatu czy uzyskanie mieszkania. Te śliskie, wstrętne drogi — to obrzydliwe łapownictwo.

Rozmawiałem na ten temat ze znajomym urzędnikiem. „Panie, mówi do mnie, weź pan jako przykład mnie. Pracuję w ... mniejsza o to gdzie, przeszło 2½ miesiąca. Wypłacono mi dotąd zaliczkami sumę zaledwie 1300 zł. Mam żonę i dwoje dzieci. Coprawda dostawaliśmy i dostajemy w dalszym ciągu (obecnie za opłatą 21 zł na tydzień) kartki, upoważniające do pobierania talerza zupy, filiżanki rabarbaru, ½ kg chleba razowego dziennie oraz kawy, a raz na tydzień ½ kg marmelady i ¼ kg cukru. Lecz na tym też i koniec. A to nie wystarcza. Biedne dzieciaki, tak łakną trochę białego chleba, mięsa, mleka czy masła, które to artykuły dostać można dowoli w wolnym handlu, ale po fantastycznych, jak na nasze zaliczki cenach. Mieszkanie, które po wielkich staraniach uzyskałem tak było wyszabrowane, że żona musi kupować pościel, firanki, garnki, łyżki, a wszystko to idzie w tysiące. Chleba nam nie starcza, więc dokupujemy ziemniaków, płacąc po 10 zł i więcej za 1 kg. A tu i buty się drą, ubranie niszczy. Człowiek radby też zapalić papierosa. Miałem trochę złota, więc je sprzedałem. Teraz jestem goły i obdarty i wstyd mi, że nieraz muszę prosić kolegów by mi wypożyczyli na kupno gazety. Jeden z kolegów za ten sam okres pracy co ja, odebrał 1000 zł, a drugi za 5 tygodni 500 zł zaliczki. I tak jest z wszystkimi. Mówiło się o jakichś specjalnych dodatkach zachodnich, a tu już 3 miesiące dochodzi a my jeszcze daleko z pensją wstecz. W ten sposób nie zaludni się Szczecina, a wiemy przecież, jak ważnym atutem w rękach Rządu naszego jest Szczecin o silnym żywiole polskim.

Tylko niech Pan tego przypadkiem nie pisze, co Panu mówiłem, prosił zrezygnowany. Nie — odpowiedziałem.

A jednak piszę. Piszę, bo sprawa ta mocno leży mi na sercu. Jeżeli szabrownicy i spekulanci zarabiają po kilka czy kilkanaście tysięcy złotych dziennie, dlaczego każe się urzędnikowi pracować 2½ miesiąca za 1300 zł?

Jakiż sens ma ciskanie gromów na urzędników szukających nielegalnych zarobków ubocznych, skoro nie jesteśmy w stanie zaspokoić nawet najelementarniejszej potrzeby ich — głodu.

Jan S.

Pakt ZSRR - Chiny

Premier chiński Sung podpisał w Moskwie układ ze Związkiem Radzieckim. W myśl tego układu obie strony respektują swoją suwerenność i zobowiązują się nie mieszać się w sprawy wewnętrzne partnera

Mandżuria ma przejść we władzę cywilnych placówek administracyjnych chińskich. Armia Czerwona zostanie wycofana z Mandżurii w 3 miesiące po jej całkowitym zajęciu. Koleje: wschodnio-chińska do Władywostoku oraz południowa do Charbina należeć będą do obu narodów. Po 30 -u latach przejdą na własność Chin bez żadnych odszkodowań.

Port Artur będzie wspólnaą bazą floty wojennej Chin i ZSRR. Chiny zrzekają się wszelkich roszczeń w stosunku do Mongolii Zewnetrznej. O przyszłości Mongolii zadecyduje wolna wola ludu, wyrażona w plebiscycie.

Pierwsza stopa amerykańska
na ziemi japonskiej

Główna kwatera Mac Arthura donosi o lądowaniu pierwszych 48 samolotów amerykańskich na lotnisku Atsugi, 30 km na płd. od Tokio. Oddziały spadochronowe, zrzucone w jakiś czas potem mają za zadanie przysposobić lotnisko na przyjęcie Mac Arthura.. Mac Arthur rezydować będzie w pałacu cesarza.

Do zatoki tokijskiej wpłynęło pierwszych 10 okrętów amerykańskich. Około 100 okrętów czuwa nazewnątrz zatoki. Według enuncjacji adm. Niemitza, do desantu przygotowane są 4 floty Pacyfiku. VII flota amerykańska dokona lądowania w płd. Korei i na wybrzeżu Chin.

Warunki chinskich komunistów

Do Czung-Kingu przybył wraz ambasadorem amerykańskim gen. Harleyem przywódca komunistycznych armii Chin północnych Maotsetung. Jak wiadomo wojska Maotsetunga maszerują na Pekin i Nanking (oba miasta są już w ręku Czang-Kai Szeka).

Oto warunki komunistów: wycofanie wojsk rządowych z pewnych obszarów, prawo przyjmowania kapitulacji Japończyków dla armii komunistycznej, dopuszczenie wszelkich partii politycznych, zwołanie ogólnej, międzypartyjnej konferencji.

Truman przeciw demobilizacji

Prezydent Truman wypowiedział się przeciw zniesieniu powszechnego obowiązku służby wojskowej. Zdaniem Trumana, sytuacja międzynarodowa wymaga, aby roczniki od 18 do 25 lat pozostawały nadal w armii.

Sama tylko okupacja Japonii i Niemiec zatrudni 1 200 000 żołnierzy amerykańskich. Gen. Eisenhover oświadczył, iż celem armii amerykańskiej jest demilitaryzacja Niemiec i Japonii i zapewnienie przeprowadzenia polityki USA.

De Gaulle w USA

De Gaulle bawił w Stanach Zjednoczonych, gdzie załatwiał sprawę pomocy amerykańskiej dla Francji oraz przyszłości kolonii francuskich, które wkrótce wyzwolone zostaną od Japończyków.

De Gaulle witany był owacyjnie jako szef rządu francuskiego i przywódca podziemnego ruchu oporu. W Nowym Yorku ofiarowano mu honorowe obywatelstwo miasta.

De Gaulle udał się następnie do Ottawy (Kanada).

Prasa amerykańska stwierdza, że zwrot kolonii francuskich, nastąpi wtedy, gdy Francja będzie w stanie przejąć administrację.

W skrócie:

ZSRR wypuści wkrótce na rynek płaszcze damskie i dziecięce o łącznej wartosci 62 milj. rubli.

* * *

Parlament fiński uchwalił ustawę, która przewiduje dożywotnie więzienie dla tych b. ministrów fińskich, którzy opowiedzieli się za Niemcami.

* * *

W listopadzie br. nastąpi w Berlinie odsłonięcie pomnika wybudowanego przez Armię Czerwoną. Pomnik jest wysoki na 63 stopy i przedstawia żołnierza sowieckiego podtrzymującego rannego towarzysza.

* * *

Berlin liczy w tej chwili około 3 milj. mieszkańców wśród których szerzy się tyfus. Władze okupacyjne czynią wszystko co leży w ich mocy, by zwalczyć te groźną epidemię.

* * *

Całkowitą kwotę odszkodowań narodom sprzymierzonym pokryć muszą Niemcy w terminie do lutego 1948 r.

* * *

W Londynie naliczono 700 tys domów uszkodzonych na skutek działań wojennych i 42 tys domów nienadających się do użytku.

* * *

W rezultacie noty brytyjsko-amerykańskiej, rząd bułgarski postanowił odroczyć wybory, które odbyć się miały w niedziele dnia 26 bm.

Z kraju

W Warszawie ukonstytuował się Komitet Słowiański, który ma za zadanie zbratanie i współprace Polski z innymi Słowianami.

W dniu 20 bm. min. Matuszewski przyjął ambasadora Blisleya.

Prace przy lotnisku na Okęciu pod Warszawą postępują naprzód. Buduje się 1800 m drogi startowej dla ciężkich somolotów komunikacyjnych oraz przygotowuje miejsce dla parkowania samolotów.

W dniu 1 czerwca br. mieliśmy tylko 3146 parowozów. Na początku sierpnia stan taboru kolejowego przedstawiał się jak następuje: 4255 parowozów, 3854 wagonów osobowych i 99 843 wagonów towarowych.

Na początku sierpnia władze polskie przejęły port w Elblągu. W toku są pospieszne prace nad wyremontowaniem kutrów i łodzi motorowych. Port zatrudnić może w tej chwili jeszcze 5 tys. fachowców. Rejonu portowego strzeże specjalna polska straż portowa.

W najbliższym czasie uda się do Londynu delegacja dowództwa Wojsk Polskich celem zorganizowania powrotu żołnierzy.

Połowa ogólnej produkcji węgla polskiego (która w danej chwili wynosi 50 % produkcji przedwojennej) przeznaczona jest dla kraju, a połowa na eksport. Połowa eksportu ogólnego skierowana będzie do ZZRR.

Po usunięciu tablicy niemieckiej z pomnika w Olsztynie (niem. Allstein), odkryto napis w języku polskim z roku 1832: „Od powietrza, ognia i wojny — uchowaj nas Panie!". Kiedy ludzie milczą w obronie polskości ziem odzyskanych przemawiać zaczynają kamienie.

... Na zachodzie zyskaliśmy 108 tys. km. kw. na których przed wojną żyło 8 500 000 ludzi.

Większe miasta na tych terenach liczyły mieszkanców: Wrocław 625 000, Szczecin 276 000, Gdańsk 265 000, Elbląg 80 000, Lignica 77 000, i Opole 51 000.

Polacy w Indiach

Zawierucha wojenna rozproszyła Polaków po całym świecie. Około 5000 naszych rodaków znalazło oparcie w Indiach Brytyjskich. Zgrupowani są oni w 4 ośrodkach. Największy z nich robi wrażenie małego polskiego miasteczka. Polacy mają tutaj własną straż pożarną i kino. Większość stanowią rolnicy z wschodnich terenów Polski. Vicekról Indii ofiarował Polakom w Indiach 50 000 rupii. Za jego przykładem także pospieszyli z pomocą maharadżowie.

Dla udających się do kraju został zorganizowany specjalny obóz tranzytowy w Karatschi, który jest punktem przejściowym dla repatriantów.

Kronika Szczecina

Wszystkie **urzędy, instytucje, związki, towarzystwa, banki, biura handlowe i firmy,** których filie znajdują się w Szczecinie prosimy o podanie bezzwłocznie dokładnych adresów, by przyspieszyć doręczanie wszelkiego rodzaju przesyłek.

Obwodowy Urząd Pocztowy
Szczecin I

Dnia 24 bm w godzinach przedpołudniowych wybuchł pożar przy ul. Śląskiej 44. Całkowitemu spaleniu uległo wnętrze 3-piętrowego domu. Dochodzenie ustaliło, że rozmyślnym sprawcą pożaru był niemiec. Dzięki zorganizowanej akcji I i III oddziału straży ogniowej m. Szczecina, oraz pomocy ze strony ludności cywilnej, pożar został zlokalizowany i ugaszony. W spalonym domu mieszkało 7 rodzin polskich.

Inwalidzi wojenni. Rejestrujcie się w Związku Inwalidów Wojennych R.P. przy ul. Wielkopolskiej 26 (Deutschestr.) m. 5, I p. front, w godz. od 9—12 i od 16—18.

Dyrekcja Państw. Gimnazjum i Liceum w Szczecinie wzywa młodzież zapisaną do szkoły na zebranie, które odędzie się dn. 30 sierpnia br. od godz. 16-ej w gmachu szkolnym Al. Piastów 12.

Atelier malarskie
BORA
pod. kierown. art. mal. B. Rajkowskiego członka Zw. Zaw. Art. Plastyków w Lublinie b. wykładowcy nauki o stylach w Brześciu n. B.
wykonuje projekty: urządzenia lokali handlowych, polichromii wnętrz kościelnych, lokali prywatnych i publicznych wystaw sklepowych, plakatów reklamowych, godeł firmowych
przyjmuje zamówienia na: portrety z natury i fotografii obrazy stalugowe oryginalne, kopie i powiększenia kompozycje figuralne
udziela porad w sprawach reklamy artystycznej
Atelier mieści się przy ul. Pocztowej 17 (Gabelsberger Straße) 1 piętr.

Harcerze! Harcerki! W dniu 30 sierpnia br. o godz. 16-ej w szkole przy Al. Piastów 12 (Barnimstr.) odbędzie się zbiórka organizacyjna. Proszeni są o przybycie harcerze i harcerki, oraz wszyscy, którzy chcą wstąpić w szeregi Z.H.P. a nie splamili honoru Polaka. Czuwaj!

W niedzielę, 26. 8. br przedpołudniem odbyło się w lokalu Z.W.M. przy Al. Wojska Polskiego 69 pierwsze zebranie organizacyjne, w którym wzięło udział ok. 60 osób, oraz przedstawiciele P.P.R.-u. W wyniku zebrania powołany został do życia tymczasowy zarząd z przewodniczącym ob. Świderskim na czele, oraz opracowany plan organizacji związku. Wygłoszony został szereg przemówień, w których podkreślony został cel pracy Z.W.M., skupiającego w swych szeregach przede wszystkim polską młodzież robotniczą. Od owocnej pracy Z.W.M. zależy w dużej mierze rozwój niepodległego demokratycznego państwa polskiego. „Modzież robotnicza — stwierdził jeden z mówcow — stanowić musi fundament, na którym oprze się odbudowa naszego państwa".

Bandytyzm zostanie doszczętnie wytepiony

Wywiad z kierownikiem Urzędu Bezpieczeństwa w Szczecinie

U.B.P. mieści się przy ul. Małopolskiej (Augusta) w gmachu dawnego Prezydium Policji.

Dostać się do środka można tylko za przepustką. Przepustkę wydaje się na podstawie przedłożonej legitymacji. — W jakiej sprawie? z Prasy? — Telefoniczne, krótkie zapytanie. — Proszę!

Przyjmuje mnie porucznik wojsk polskich, mężczyzna w średnim wieku o przenikliwym spojrzeniu szarych oczu.

— Jakiego rodzaju zadania ma przed sobą U.B.P.?- pytam.

— Praca Urzędów Bezpieczeństwa jest pracą operatywną i dąży przede wszystkim do zabezpieczenia życia społecznego i ogólno-krajowego ludności. U.B. kontroluje placówki administracyjne, państwowe i samorządowe, celem wyplenienia pozostawionego nam w spadku przez hitlerowskiego okupanta systemu korupcyjnego i zapewnienia ludnosci pracującej możności załatwiania swych spraw na właściwej urzędowej drodze.

— Jakiej instytucji podlega tutejszy U.B. bezpśrednio?

— Narazie urzędowi wojewódzkiemu, jednak w związku z ważnością spełnianych zadań w tak ruchliwym punkcie jak Szczecin, przewidziane jest ustalenie zależności tutejszego Urzędu Bezpieczeństwa bezpośrednio od ministerstwa w Warszawie.

— Czy prowadzone są prace celem o dnalezienia i ukarania byłych przywódców ruchu hitlerowskiego?

— Owszem — i prace te są bardzo owocne. Cały szereg „Gau i- Blockleiterów" został już osądzony w obozach pracy, gdzie są karani zgodnie z prawem międzynarodowym jako przestępcy wojenni.

— Jak przedstawiają się prace dążące do zabezpieczenia bezpieczeństwa ludności?

— Ta sprawa zostanie w najbliższym czasie **w zupełności uregulowana.** Do Szczecina przybędzie **batalion wojska polskiego,** który będzie współpracował specjalnie z nami. **Bandytyzm zostanie wytępiony** i spokój w mieście zapewniony. Zaznaczyć muszę, że U.B.P. rozpoczął swoją właściwą działalność dopiero od 2 tygodni a wobec szczupłości swoich sił, które na tak wielkie miasto absolutnie nie wystarczają, nie był w stanie dotychczas zorganizować wszystkiego, jak należy. Jednakże członkowie U.B.P. są ludźmi godnymi pełnego zaufania a na nowych członków przyjmowani są tylko tacy, których przeszłość jest zupełnie czysta i którzy wykazać się mogą dodatnią opinią jednej z istniejących partii politycznych.

— Czy nie byłoby wskazane oddanie użytku stale tu zamieszkującej ludności polskiej, broni palnej lub przynajmniej zezwoleń na noszenie jej, celem umożliwienia samoobrony.

— Ta sprawa była rozważana — odpowiada porucznik, — jednakże istnieje obawa, że powstałyby nadużycia. Broń do ręki można dać tylko komuś, kogo się dobrze zna i komu można w 100 % zaufać. I ci broń dostać mogą.

Pierwsze jaskółki

Niby wszystko już mamy w naszym Szczecinie zorganizowane, życie nabiera coraz większego rozmachu, a jednak czegoś nam brak, wyczuwamy jakąś pustkę. Kiedy onegdaj odwiedziła redakcję para artystów scenicznych, odpowiedź przyszła sama z siebie: nam potrzeba teatru!

Tak, najwięcej brakuje nam polskiego słowa z polskiej sceny. Z prawdziwą satysfakcją notujemy pierwszych pionierów teatru w polskim Szczecinie, to p. **Hanna Rajkowska,** artystka teatrów krakowskich, wdowa po znanym reżyserze i dyrektorze Objazdowego Teatru Krakowskiego oraz p. **Zbigniew Lubas,** baryton, artysta opery katowickiej, najbliższy kolega z czasów edukacji w Italii znanego basa-barytona Prokopieniego.

P. Rajkowska i p. Lubas przybyli do Szczecina (zresztą zupełnie niezależnie od siebie) zaledwie przed kilkoma dniami i już wzięli się ostro do pracy. Z braku odpowiednich środków i sił fachowych zamierzają wystawić na początek jedynie rewię, w ramach skromniejszych lecz na wysokim poziomie artystycznym. Po nawiązaniu kontaktu z Urzędem Informacji i Propagandy montaż rewii postępuje pomyślnie naprzód.

Sympatycznym, pierwszym jaskółkom sceny polskiej życzymy jaknajowocniejszej pracy!

Informacje dla przesiedleńców

Każdy przesiedleniec obowiązany jest bezzwłocznie po przybyciu zarejestrować się w oddziale ewidencyjnym zarządu miejskiego — Al. Piastów 1 (Barnimstr.) Sprawy związane z przydziałem przedsiębiorstw handlowych, warsztatów rzemieślniczych, otrzymaniem pracy — załatwiają odnośne Przydziały Zarzadu miasta Al. Jedności Narodowej 26—26 (Kaiser-Wilhelmstr.):

Przydział mieszkań — Wydział Kwaterunkowy: Al. Jedn. Narodowej 37, ...

Urząd pracy — Al. Jedności Narodowej 37,

Obwodowy Urząd Pocztowy — Al. Niepodległości 41 (Paradeplatz),

Urząd Informacji i Propagandy Al. Armii Czerwonej 32 (Arndtstraße),

Polski Związek Zachodni — Al. Wojska Polskiego 1 (Falkenwalderstraße).

P.U.R. Państwowy Urząd Repatriacyjny ma 2 punkty:

Punkt etapowy Nr. 1 dla przesiedleńców z kraju, Małopolska 17 (Augustastr.),

Punkt etapowy Nr. 2 dla repatriantów z Zachodu (Turnerstraße 63).

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych — Aleja 3-go Maja 19.

Od Redakcji: z powodu konieczności zreorganizowania kolportażu nastąpiła dwudniowa przerwa w wydawaniu „Wiadomości Szczecińskich". Dogodne warunki nowego kolportażu pozwalają nam wrócić do dawnej ceny **1 zł.**

Kronika Sportowa

„Odra" — K.K.S. 4 : 1 (3 : 0).

W niedzielę 26 bm. został rozegrany na boisku treningowym obok Wałów Chrobrego pierwszy w Szczecinie mecz piłki nożnej pomiędzy polskimi drużynami. Drużyny wystąpiły w następującym składzie: K.K.S. (kolejarze): Kubicki, Białas, Pietrowski, Stefanik, Majewicz, Wróbel, Wasiak, Piotrowski II, Komuniecki, Włodarczyk, Kochański. Odra: Antoniewicz, Nowak, Orlik, Michalski, Gajda, Pietrzak, Tuziński, Dixa, Wroński, Lubik, Białek. Drużyna Odry wystąpiła w czerwonych koszulkach, drużyna, K.K.S. w żołtych z czarnym pasem poprzecznym.

Gra ciekawa, prowadzona w żywym tempie. Do przerwy zaznaczała się przewaga Odry, która grała z wiatrem. Już w 12 minucie meczu czerwoni zdobyli pierwszą bramkę. Atak Odry grał dobrze, stwarzając pod bramką przeciwnika szereg groźnych sytuacji, zakończonych pięknymi strzałami w ..... słupki bramki K.K.S.-u. Dzięki temu wynik do przerwy utrzymał się tylko 3 : 0. Bramkarz K.K.S. bronił bardzo dobrze, miał jednak zbyt wiele roboty. Po przerwie gra była równiejsza. K.K.S. miał kilka dobrych pozycji podbramkowych — brak im jednak było strzału. W 16 minucie drugiej połowy meczu sędzia dyktuje rzut karny do bramki czerwonych. Piłka grzęźnie w siatce. W 25 minucie czerwoni strzelają ostatnią bramkę meczu i wynik 4 : 1 utrzymuje się już do końca gry. Z K.K.S. oprócz bramkarza wyróżniał sie gracz na prawej pomocy. Odra ma pewną obronę i dobry atak. Bramkarz nie miał okazji wykazania swoich zdolności. Bramki dla Odry zdobyli: Lubik 2, Tuziński i Wroński po jednej. Dla kolejarzy: Włodarczyk z karnego. Mecz obserwowało ponad 500 widzów. Pogoda dopisała. Sędzia ob. Wyrwa za mało ruszał się na boisku, czego wynikiem było kilka rzutów spornych. Całość wypadła bardzo dobrze i była wielką uciechą dla miłośników sportu. Prosimy o rewanż.

W rozgrywkach o mistrzostwo okręgu warszawskiego na rok 1945 rozegrane zostały na Stadionie Wojska Polskiego w Warszawie w niedzielę, dn, 26. 8. br. dwa mecze piłki nożnej:

Syrena" wygrala z WKS „Legia" 3 : 0 i „Polonia" z „Grochowem" 3 : 1.

W Warszawie rozegrany został wszy mecz miedzypaństwowy między reprezentacją Warszawy a reprezentacją stacjonujących w Polsce Lotników Radzieckich. Mecz został zakończony znacznym zwycięstwem Warszawian w stosunku 9 : 3. Goście radzieccy grali ambitnie, lecz ustępowali gospodarzom w technice i zgraniu.

Dwie młode Polki,

które w dniu 27 bm. o godzinie 15-tej odebrały od Niemki portfel zawierający pieniądze i dokumenty osobiste wystawione na nazwisko Roman Tomaszewski, są proszone o zwrot tych dokumentów do Wydziału Śledczego Milicji Obywatelskiej Aleja Piastów 49 (Barnimstr.) względnie na adres: **Aleja Armii Czerw. 32** (Arndstr.)

Unieważniam zagubione dokumenty na nazwisko Pawlanka Stanisław

Tymczasowy cennik ogłoszeń: Ogłoszenia drobne: zwykłe — 3 zł za jedno słowo, tłuste — 5 zł za jedno słowo. Ogłoszenia łamowe: 1 cm o szerokości 1 kolumny — 40 zł, 1 cm o szerokości 2 kolumn — 75 zł, 1 cm o szerokosci 3 kolumn — 100 zł, 1 cm o szerokosc całej strony — 120 zł. Miejsce wybrane — 50 % drożej. Za terminowe umieszczenie ogłoszeń Adm inistracja nie odpowiada.

Wydawca: Urząd Informacji i Propagandy Odbito czcionkami Drukarni Państwowej — 1 Szczecin, ul. Podgórna 50 Redakcja i Administracja: Aleja Jedności Narodowej 28 Tel. 82—04 Godz. przyjęć: 10—12.